Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Tento projekt je financován z ESF+ (http://www.esfcr.cz/) prostřednictvím OP JAK (https://opjak.cz/).
Výzva č. 02_23_017 Akční plánování v území - MAP

REVIZE SWOT-3 ANALÝZ

MAP IV pro SO ORP DĚČÍN

V Chabařovicích, dne 14. 6. 2024

……

Hana Blažková
Projektová manažerka a koordinátorka projektu

SWOT-3 ANALÝZA popisuje danou problematiku ze čtyř úhlů pohledu. Jedná se o základní metodu strategické analýzy využívanou právě pro integraci zjištěných poznatků. Specifikem SWOT-3 je nutnost obsahovat minimálně tři body jednotlivých částí provedené analýzy ve vztahu k danému tématu, tj. 3 silné stránky, 3 slabé stránky, 3 příležitosti a 3 ohrožení:

- S (Strenghts) – Silné stránky, jako stávající přednosti, výhody, na čem lze stavět;
- W (Weakness) – Slabé stránky, jako stávající nedostatky, slabiny, co by mohlo být lépe;
- O (Opportunities) – Příležitosti, možnosti pro další budoucí rozvoj;
- T (Threats) – Hrozby, jako stávající i budoucí ohrožení rozvoje.

Pro tvorbu SWOT analýzy byla využita data z analytické části dokumentu MAP, dílčí analytické výstupy a podklady (relevantní strategie v území, výstupy z evaluací předchozího MAP, vyhodnocení ročního akčního plánu z předchozího období, informace o stávajícím stavu základních gramotností/klíčových kompetencí a inkluzivity) a informace získané z jednání s aktéry vzdělávání v SO ORP Děčín.

Dle aktuální metodiky projektu (PpŽP – specifická část, výzvy Akční plánování v území – MAP), se povinně provádí SWOT-3 analýzy pro tři klíčová témata:

- Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí;
- Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním;
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů.

Dále byly SWOT-3 analýzy zpracovány pro další témata/oblasti:

- Podpora čtenářské gramotnosti;
- Podpora matematické gramotnosti;
- Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti žáků;
- Moderní, kvalitní a dostupné základní vzdělávání s ohledem na potřeby každého žáka;
- Infrastruktura, rekonstrukce, údržba;
- Kvalitní a moderní předškolní vzdělávání s ohledem na dostupnost a inkluzi;
- Zájmové a neformální vzdělávání;
- Spolupráce, síťování a sdílení.

Vzhledem k rozdílům mezi MŠ a ZŠ v některých tematických oblastech byla relevantní témata rozdělena na MŠ a ZŠ.

Revize SWOT-3 analýzy proběhla v rámci Společného jednání pracovních skupin dne 20. 5. 2024, v rámci kterého bylo doplněno nové klíčové téma MAP „Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí“ a revidovány informace v ostatních tématech SWOT-3 analýzy. Součástí jednání byla rovněž identifikace příčin a návrhy řešení. Agregovaný výstup pracovních skupin byl připomínkován do 6. 6. 2024. Dokument byl následně projednán členy realizačního týmu a finalizován v rámci připomínkování on-line dokumentu dne 14. 6. 2024.

Revize SWOT-3 analýz je využita mj. pro aktualizaci hlavních problémů k řešení a následně k aktualizaci návrhu priorit a cílů k jednotlivým prioritám do SR MAP. Návrhy možných nápravných kroků je vhodné propojit s aktivitami ve SR MAP a následně s konkrétními aktivitami v akčním plánu.

Pozn.: v následujících tabulkách SWOT-3 analýzy se uvádí pojem „škola“, rozumí se jím škola a školská zařízení.

1. SWOT-3 analýzy pro klíčová témata MAP:

Moderní didaktické formy vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Silné stránky	Slabé stránky
- Realizace projektové výuky na ZŠ/MŠ. - Propojení moderních (digitálních) technologií ve výuce. - Moderní didaktické formy jsou pozitivně vnímány ze strany dětí a žáků (hravá forma výuky). - Společné sdílení, fungující setkávací platformy.	- Nízká motivace pedagogů měnit své zažité postupy. - Nízká časová dotace. - Absence moderních pomůcek. - Obavy z nového a změny u pedagogů a rodičů (nízká důvěra v moderní formy výuky u pedagogů a rodičů). - Velké a časté změny a nároky.
Příležitosti	**Hrozby**
- Učíme se jeden od druhého – učící se komunity na každé škole i napříč školami. - Sdílení dobré praxe. - Využití větší a zlepšující se nabídky vzdělávání a technologií. - Využití databází – příkladů dobré praxe. - Dotační zdroje. - Doučování reflektující rozvoj klíčových kompetencí. - Spolupráce s organizacemi mimo školu. - AI – individualizace výuky.	- Finanční náročnost zavádění moderních didaktických forem. - Negativní přístup rodičů k inovacím ve vzdělávání. - MŠMT a jeho přístup k PHmax. - Vyloučení dětí a žáků ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí (finanční bariéry, nepravidelná docházka žáků).

Identifikace příčin:

Na základě jednání pracovních skupin MAP byly identifikovány příčiny problémů, které omezují efektivní využívání moderních didaktických forem pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků, nebo přímo brání jejich implementaci. Jednou z identifikovaných příčin je aktuální obsah RVP, vedoucí k velkému časovému vytížení pedagogů a převažující frontální výuka. Dále bylo rovněž uvedeno věkové složení pedagogického sboru, strach ze změn a neochota měnit zažité postupy. Svou roli rovněž může hrát nekoncepčnost nahodilé implementace moderních didaktických forem.

Návrhy řešení:

Z pohledu pracovních skupin MAP je koncepčním řešením problematiky implementace moderních didaktických forem v oblasti rozvoje klíčových kompetencí připravovaná změna RVP. Další řešení vyplývají z identifikovaných příležitostí – sdílení dobré praxe, rozvoj spolupráce mezi školami a dalšími organizacemi, vzájemná podpora a inspirace, posílení hlasu učitelů. Studijní stipendium pro studenty na pedagogických fakultách, náborové příspěvky. Další oblastí je realizace doučování reflektující rozvoj klíčových kompetencí a průběžná podpora žáků dle jejich potřeb.

Rozvoj potenciálu každého dítěte, zejména dětí se sociálním a jiným znevýhodněním – MŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Rozvoj spolupráce mezi dětmi, vztahy mezi sebou, vztah ke všemu živému, vztah k životnímu prostředí, vztah k místu, kde žiji. - MŠ kladou důraz nejen na osobní rozvoj dítěte, ale i začleňování do společnosti (odbourávání bariér, sounáležitosti s ostatními). - Vybavenost MŠ. - Bezproblémový přechod většiny dětí z MŠ na základní školy.	- Nedostatek odborného personálu a financí pro výuku dětí se SVP. - Personální zajištění specializovaných pedagogů (speciální pedagog, logoped…). - Problémový přechod dětí z marginalizovaných skupin na základní školy. - Velké počty dětí ve třídách, nemožnost individuálního přístupu. - Malá komunikace (nekomunikace) v předávání dobré praxe. - Rodiče nevnímají a někdy nepřikládají důležitost povinnému předškolnímu vzdělávání.
Příležitosti	**Hrozby**
- Spolupráce ZŠ a MŠ ve spádové oblasti. - Spolupráce pedagogů z různých škol, různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.). - Vnitřní flexibilita vzdělávání ve školách (přizpůsobení v souladu s potřebami dětí, pro využití maximálních možností vzdělávaného dítěte). - Možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemné učení, jejich podpora.	- Nedostatečná podpora státu. - Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogických i nepedagogických pracovníků). - Nerovný přístup k technologiím.

Identifikace příčin:

Na základě dotazníkových šetření rovných příležitostí mezi školami ORP Děčín lze konstatovat, že v řešení této problematiky nejsou mezi školami výrazné rozdíly. Hlavní problémy v nastavení rovných příležitostí jednoznačně vyplývají z nerovnoměrného rozložení dětí pocházejících z rodin se ztíženými životními podmínkami, s odlišnými kulturními podmínkami a nízkým socioekonomickým statusem, dětí se zdravotním znevýhodněním (nižší intelekt v důsledku nepodnětného prostředí). Dalšími příčinami některých identifikovaných problémů je nedostatek finančních prostředků (pokles ONIV).

Návrhy řešení:

Nedostatek odborného personálu je potřeba řešit již při přípravě studentů na SŠ a VŠ. Vhodné by bylo výuku zaměřit prakticky, využít poslední celé 1-2 roky studia na přímou praxi ve školách, budoucí učitel by získal patřičné kompetence a zároveň by se vyřešila otázka nedostatku personálu. Dalším řešením absence personálu pro obsazení spec. pozic je sdílení těchto odborníků mezi školami/institucemi. Je nutné, aby byly MŠ podpořeny státem – kvalitní školení, vymahatelnost povinností zákonných zástupců, důslednost při povinné docházce v posledním ročníku, vzdělávací výstupy obdobným systémem jako ZŠ, financování, určení priorit. V ORP Děčín se nabízí využití programu Maxík. Sociální práce s rodinami. Někteří zákonní zástupci nejsou kompetentní naplňovat základní funkce rodiny. Finanční i sociální negramotnost. Podporu a pomoc poskytují nyní terénní pracovníci Indiga, Cinky atd. Ale služba je jen z projektu, zůstává otázka jak dál pokračovat, z čeho financovat.

Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním – ZŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- ZŠ si uvědomují potřeby dětí, rodičů i pedagogů, dovedou vzájemně komunikovat a budují příjemnou atmosféru ve škole. - Nabídka DVPP v oblasti. - Aktuálně dobrá spolupráce pedagoga a asistenta. - Dobrá spolupráce se školským poradenským zařízením (ŠPZ). - Spolupráce vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.).	- Nezájem/slabé úsilí některých zákonných zástupců o řešení problémů jejich dětí. - Přílišná administrativní zátěž v souvislosti se současným pojetím inkluzivního vzdělávání. - Nedostatečná kapacita specializovaných pracovníků (školní psycholog, speciální pedagog, apod.) a jejich financování. - Některé školy nejsou bezbariérové (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy). - Fluktuace mezi asistenty pedagoga (maturita + kurz -> snadné získání certifikátu).
Příležitosti	**Hrozby**
- Vytváření systému podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. - Podpora pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na ZŠ. - Podpora nadaných žáků. - Specifické programy pro žáky se SVP.	- Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů (např. asistentů pedagoga, na pedagogické i nepedagogické pracovníky). - Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.). - Technická nemožnost bezbariérových úprav školy.

Identifikace příčin:

Na základě šetření a analýzy podrobných dat byly zjištěny mezi školami v ORP Děčín rozdíly v některých oblastech, které jsou sledovány v tématu rovných příležitostí (např. absence omluvené a neomluvené, odchody žáků na víceletá gymnázia, předčasný odchod ze škol v důsledku ukončení povinné docházky, počet výchovných opatření apod.). Většina těchto rozdílů má příčinu v nerovnoměrném rozložení žáků pocházejících z rodin se ztíženými životními podmínkami, s odlišnými kulturními podmínkami a nízkým socioekonomickým statusem, žáků se zdravotním znevýhodněním v území a žáků s odlišným mateřským jazykem.

Lze však konstatovat, že není rozdíl mezi školami v kvalitě vzdělávání. Hlavní příčiny problémů v oblasti rovných příležitostí jednoznačně vyplývají z nerovnoměrného rozložení žáků pocházejících z rodin se ztíženými životními podmínkami, s odlišnými kulturními podmínkami a nízkým socioekonomickým statusem, žáků se zdravotním znevýhodněním (nižší intelekt v důsledku nepodnětného prostředí), cizinců. Jsou školy, které mají minimální nebo nulový počet žáků s PO z výše zmíněných důvodů. V těchto školách je minimum kázeňských opatření, minimum neomluvené absence, minimum žáků předčasně ukončujících školu v nižším ročníku a převaha žáků odcházejících na maturitní obory. Naopak školy s větším množstvím takových žáků (školy se žáky z vyloučených lokalit) mají výsledky nejhorší. Za další příčiny některých problémů v této oblasti lze považovat i politiku vlády a roztříštěnost spolupráce mezi vládním a regionálním stupněm plánování, nedostatek finančních prostředků a absence odborníků pro obsazení spec. pozic.

Návrhy řešení:

Motivovat učitele a budoucí učitele lepším finančním ohodnocením. Práce ve vyloučených lokalitách je mnohem náročnější na psychiku učitelů a asistentů, na přípravu učitelů, jsou více administrativně

zatíženi, častěji řeší kázeňské přestupky, ve svém volnu se účastní jednání a připravují podklady pro další organizace (PPP, SPC, Policie, OSPOD, SVP, zdravotnická zařízení, terénní pracovníky). Změna vzdělávání studentů pedagogických škol. Na úrovni středních i vysokých škol. Zlepšit přípravu středoškolského personálu. Teoretická příprava na VŠ by se měla změnit, zvýšit povinnou praxi, nejlépe min. 1 celý rok. Nedostavuje se očekávané uspokojení z dobře vykonané práce. Konflikty a nechuť mezi učiteli a asistenty může být důsledkem stresu, jiného očekávání, nezkušenosti (dříve pozice asistenta běžná nebyla), nevyjasněnosti kompetencí. Nabízí se využití možností sdílení odborníků (např. psychologů) mezi školami. Využití mentorů v pedagogické a didaktické oblasti na škole.

Podpora státu – nepodporovat trh s byty, trh s chudobou, důsledkem je segregace. Ve vyloučených lokalitách hrozí podřízení intaktní menšiny problematické většině. Zároveň regulovat štědrý sociální systém. Vymahatelnost povinností x právo na vzdělání. Rodiny nemají zájem o vzdělání, zákonní zástupci jsou vzorem pro své děti. Jejich přístup a chování jsou přenositelné na děti. Nutná sociální práce s rodinou, ideálně psychoterapeutické práce s problémovými rodinami. Zlepšit status, postavení učitele, případně finanční ohodnocení pedagogů v problémových regionech. Je nutné přestat experimentovat a neustále měnit legislativu. Osvědčené věci nerušit. Např. změna podmínek pro přijímání žáků do přípravných tříd. A opětovné vrácení se k původní verzi.

Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Silné stránky	Slabé stránky
- Existující a fungující MAP. - Stávající financování pro školení a podporu kompetencí. - Široká nabídka DVPP a školení.	- Vysoká finanční náročnost některých exkluzivních školení. - Chybějící pedagogové v některých oborech (chemie, matematika, fyzika apod.). - Nejednotná koncepce rozvoje kompetencí. - Nedostatečná podpora vedení školy ze strany zřizovatele.
Příležitosti	**Hrozby**
- Využití dostupných finančních prostředků. - Sdílení zkušeností a spolupráce pedagogů. - Pozice uvádějícího učitele. - Využití odborníků (nekvalifikovaných pedagogů). - Využití kvalitních mentorů a uvádějících učitelů. - Rozvoj a podpora spolupráce ze strany zřizovatele vůči vedení školy. - Podpora nových ředitelů.	- Náhlé systémové a legislativní změny. - Nedostatečná didaktika nekvalifikovaných pedagogů (a nedostatečné metodické vedení, protože ve škole není aprobovaný učitel). - Nejistá kvalita DVPP. - Problém se zástupy (uvolnění na školení).

Identifikace příčin:

Na základě jednání zástupců škol a školských zařízení byly identifikovány příčiny problémů v této oblasti. Jednalo se např. o absenci podpory mentora/kouče ve škole pro vedení školy a učitelů ze strany MŠMT, problematické financování a pomalost reakcí MŠMT na vývoj situace a inovace ve výuce. Dále nedostatek času a neochota sdílet zkušenosti mezi školami, na některých školách je pozice uvádějícího učitele spíše formálního charakteru. Absence kariérního řádu.

Návrhy řešení:

Na základě identifikace problémů a jejich příčin zástupci škol a školských zařízení navrhli několik řešení. Ze strany MŠMT by tato oblast mohla být podpořena financováním mentorů působících na školách, legislativním snížením úvazku a finanční podporou pozice uvádějícího učitele, vyšší flexibilitou a reaktivitou na změny ve školství. Tyto návrhy jsou však mimo možnost přímého ovlivnění MAP a partnerství v území. Nabízí se opět sdílení mezi školami, organizace stáží a exkurzí do škol, tvorba a realizace kariérního řádu, potenciální mentor v rámci MAP působící na více školách.

SWOT-3 analýzy pro další témata:

Podpora čtenářské pregramotnosti – MŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Školní vzdělávací programy (rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit). - Existence a využívání knihoven v území. - Fungující akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, rolové hry na postavy z knih apod.).	- Nedostatečný zájem a motivovanost rodičů pro zapojení se do rozvoje čtenářské pregramotnosti. - Nedostatečná komunikace mezi pedagogy a ostatními školami, sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti. - Pomalá obnova a rozšiřování didaktického materiálu.
Příležitosti	**Hrozby**
- Využití zapojení do projektů Šablon. - Rozšíření technického a materiálního zabezpečení v oblasti čtenářské pregramotnosti. - Rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit. - Spolupráce s rodiči (komunitní škola, čtenářská odpoledne, divadlo…).	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.). - Nezájem ze strany rodičů a dětí. - Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti. - Přílišná digitalizace (přetechnizování společnosti – přílišná závislost dětí v oblasti ICT.).

Identifikace příčin, specifikace nápravných kroků:

Chybí systémové nastavení financování pro aktualizaci materiálů a pomůcek, nízká míra spolupráce mezi školou a zřizovatelem. Chybí logopedická péče – zejména z důvodu malého počtu logopedů v regionu. Schází ukotvení a financování pozic logopeda v mateřských školách. Projevuje se nezájem a složitá spolupráce s rodiči. Jednou z významných příčin identifikovaných problémů jsou také velké počty dětí v jednotlivých třídách.

Návrhy řešení:

Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji (návštěvy jiných MŠ a ZŠ, čerpání inspirace, pozitivní energie), DVPP. V oblasti logopedické péče zajistit depistáže logopedů přímo v mateřských školách, např. prostřednictvím šablony OP JAK - Inovativní vzdělávání, ze které lze financovat skupinové logopedické chvilky vedené logopedem. Rozvoj spolupráce s knihovnou a realizace aktivit typu autorského čtení a prohlídek knihoven. Možnost využití vedle školní knihovny i veřejné knihovny, besed s autory, exkurzí, lekcí knihovnické gramotnosti – nabídka ze strany knihovny. Doporučení - zmapovat potenciál, který mohou nabídnout místní učitelé češtiny (případně i jiných aprobací) pro rozvoj čtenářských strategií, ale i dalších metod. Snažit se síťovat postupně aktivní pedagogy a vytvořit lokální propojené skupiny a ty následně propojovat s ostatními komunitami. Připravit dny čtenářské gramotnosti (osvědčení lektoři, místní zkušení učitelé, praktické workshopy...). Přizvat i místní komunitu umělců a spisovatelů, využít digitální technologie. Prostor pro knihovníky a jejich práci s informacemi. Rozšiřovat pohled na tuto oblast a využívat otevřené úlohy z mezinárodních šetření. Mapovat příklady ostatních zemí, jak přistupují ke gramotnosti a jak rozvíjí tuto gramotnost jejich vzdělávací systém a čím nám mohou být inspirativní.

Podpora čtenářské gramotnosti – ZŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Podpora základních znalostí a dovedností, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků). - Školní vzdělávací programy (rozvoj čtenářské gramotnosti a řečových aktivit). - Existence a využívání knihovny (školní, místní). - Olympiády, soutěže, dramat. výchova, školní časopisy.	- Absence systému rozvoje čtenářské gramotnosti pro celý průběh vzdělávání. - Minimální začlenění čtenářské gramotnosti do ostatních předmětů. - Omezená informovanost a spolupráce s rodiči v oblasti rozvoje čtenářství (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.). - Slabší podpora individuální práce s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.
Příležitosti	**Hrozby**
- Podpora vyššího stupně komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.). - Mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. Projektové dny, realizace autorských čtení). - Využití zapojení do projektů Šablon. - Divadelní a dramatické kroužky nebo projekty se zapojením rodičů, společné projekty škol.	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.). - Nezájem ze strany žáků a rodičů o čtenářskou gramotnost. - Přetechnizování společnosti – přílišná závislost dětí v oblasti ICT.

Identifikace příčin:

Podobně jako v MŠ jsou příčinou mnoha problémů právě velké počty dětí v jednotlivých třídách. Chybí systémové nastavení financování pro aktualizaci materiálů a pomůcek, nízká míra spolupráce mezi školou a zřizovatelem. Limitem pro realizaci a rozvoj čtenářských koutků jsou také chybějící prostory a značná finanční náročnost rekonstrukcí. ČG není rozvíjena v dalších předmětech, schází promyšlenost rozvoje od 1. do 9. třídy (kdo má co na starost a na co lze v další třídě navázat), ve výuce jsou využívány jednodušší metody ve výuce oproti složitějším s větším potenciálem rozvoje.

Návrhy řešení:

Motivace pedagogů k vlastnímu rozvoji (návštěvy jiných MŠ a ZŠ, sdílení dobré praxe, DVPP). Rozvoj spolupráce s knihovnou, realizace autorského čtení, exkurzí, besed s autory, lekcí knihovnické gramotnosti. Zmapovat potenciál, který mohou nabídnout místní učitelé češtiny (případně i jiných aprobací) pro rozvoj čtenářských strategií. Síťovat aktivní pedagogy, propojovat se s ostatními komunitami. Připravit dny čtenářské gramotnosti (osvědčení lektoři, místní zkušení učitelé, praktické workshopy apod.). Přizvat i místní komunitu umělců a spisovatelů. Využití digitálních technologií. Prostor pro knihovníky a jejich práci s informacemi. Realizovat a zajistit fungování čtenářských koutků. Rozšiřovat pohled na tuto oblast a využívat otevřené úlohy z mezinárodních šetření. Mapovat příklady ostatních zemí, jak rozvíjí tuto gramotnost jejich vzdělávací systém a čím mohou být inspirativní.

Podpora matematické pregramotnosti – MŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Školní vzdělávací programy (jsou stanoveny konkrétní cíle). - Kladný přístup pedagogů k rozvíjení znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a jejich využití ve výchově. - Dostupné kvalitní didaktické materiály. - Dostupné možnosti ke vzdělávání PP.	- Nedostačující spolupráce s rodiči některých dětí. - Absence individuálních aktivit s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku. - Nízká míra využívání interaktivních metod a pomůcek v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.
Příležitosti	**Hrozby**
- Příležitosti ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti, vč. využití digi. technologií. - Využití prvků alternativních a inovativních směrů v edukačním procesu (např. Montessori škola, Waldorfská škola). - Rozšíření technického a materiálního zázemí pro rozvoj matematické pregramotnosti. - Spolupráce se ZŠ. - Informovanost a zapojení rodičů v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.). - Nezájem ze strany rodičů a dětí. - Nedostatek kvalitních příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti.

Identifikace příčin:

Častou příčinou výše zmíněných problémů jsou velké počty dětí ve třídách, zvýšené nároky na individuální přístup a přípravu učitelů. Rovněž se projevují obavy pedagogů ze zvládnutí diferenciace a využívání interaktivních metod, pedagogové nemají příliš možností se seznamovat s interaktivními pomůckami, být motivováni a čerpat inspiraci. Někdy je příčinou rovněž nezájem měnit zažité postupy, nezájem se dále vzdělávat, inovovat své aktivity, zamýšlet se nad jejich smyslem, promýšlet různé metody práce, ale někdy i nedostatek kvalitních příležitostí ke vzdělávání. Projevuje se absence systémového nastavení financování nákupu pomůcek pro MŠ a nízká priorita zřizovatele s pomocí vybavit MŠ, rovněž nesystémové financování DVPP. V rámci spolupráce s rodiči se ukazuje časová vytíženost rodičů, děti nemají podporu rodičů při různých akcích.

Návrhy řešení:

V rámci škol je vhodné zvyšovat motivaci učitelů k vlastnímu rozvoji (motivační pohovory s pedagogy, čerpání inspirace, pozitivní energie), realizace kvalitních DVPP a sdílení dobré praxe. V rámci práce s rodičem vhodným způsobem zvýšit komunikaci a vysvětlení důležitosti podpory dítěte. Realizovat vzájemné návštěvy, podporovat sdílení dobré praxe a vytvářet kvalitně vybavené matematické koutky pracující na základě bádání**.**

Podpora matematické gramotnosti – ZŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Školní vzdělávací programy (jsou stanoveny konkrétní cíle v oblasti rozvoje matematické gramotnosti). - Podpora matematického myšlení u žáků ve školách (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů atp.). - Dostupnost didaktických učebních pomůcek.	- Nedostatečné materiální a technické zabezpečení v oblasti rozvoje matematické gramotnosti zejména u menších škol. - Malý počet nebo neexistence pravidelných kroužků/doučování/mimoškolních aktivit v oblasti matematické gramotnosti (např. Kroužek zábavné logiky apod.) pro nadané děti. - Absence samostatného pracovníka pro rozvoj příslušných kompetencí. - Obavy žáků z matematiky.
Příležitosti	**Hrozby**
- Mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. Projektové dny apod.). - Využití prvků alternativních a inovativních směrů v edukačním procesu. - Další vzdělávání pedagogů v oblasti matematické gramotnosti a využití nových poznatků ve výuce (využití ICT ve výuce, kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.). - Spolupráce a sdílení zkušeností mezi jednotlivými pedagogy a školami (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.). - Motivující způsob hodnocení dosažených výsledků vedoucí k pozitivnějšímu postoji žáků k matematice.	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.). - Chybějící aprobovaní učitelé matematiky. - Nezájem ze strany žáků a rodičů.

Identifikace příčin:

Slabší podpora nadaných žáků vyplývá z velkého počtu dětí ve třídách a zhoršených možností individuálního přístupu. V rámci problémových oblastí vybavenosti, materiálního a technického vybavení je příčinou nedostatek financí. V tématu kvalitního personálního zajištění a odbornosti jsou příčinou finance, ale i neochota se dále vzdělávat a sdílet zkušenosti mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky. Příčinou nezájmu rodičů podobně jako v MŠ je mimo jiné jejich časová vytíženost.

Návrhy řešení:

Řešením většiny výše zmíněných oblastí je realizace projektů zjednodušeného vykazování – Šablony OP VVV/OP JAK. V rámci absencí pracovníků pro rozvoj příslušných kompetencí je navrhováno vytvoření metodického sdružení, které by zastřešovalo území, ale zároveň propojovalo i matematiky z jiných regionů. Vhodné je navázat na sdílení dobré praxe a inspirace od zkušených učitelů a mentorů, návštěvy škol. Realizovat průběžné vzdělávání a motivovat školy a pedagogy k tvorbě a využívání plánů seberozvoje, motivovat pedagogy k využívání dalších metod a k rozvíjení matematické gramotnosti i v jiných předmětech. V rámci spolupráce s rodiči je možné pouze zvýšit komunikaci s rodiči, realizovat osvětu a zlepšovat PR. Ohrožení rozvoje gramotností a kompetencí přetechnizováním společnosti a přílišnou závislostí dětí v oblasti ICT je možné mírnit předkládáním možností využití technologií k smysluplným účelům a reálného využití i v jiných předmětech jako běžné součásti dnešního života.

Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí – MŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Dostupnost kvalitních didaktických materiálů. - Implementace digitální gramotnosti do výchovně vzdělávacího procesu. - Vybavení MŠ (interaktivní tabule, Bee-boti, výukové programy, konektivita budov a vybavení pro pedagogy – tablety, vč. software).	- Nedostatečné propojení digitálních technologií s ostatní činností MŠ. - Nedostatečné kompetence pracovníků MŠ pro práci s digitálními technologiemi. - Nedostatečná konektivita budov.
Příležitosti	**Hrozby**
- Rozšíření technického a materiálního zázemí pro rozvoj digitální pregramotnosti. - Další vzdělávání pracovníků předškolního vzdělávání v oblasti digitální gramotnosti. - Sdílení zkušeností a pomůcek mezi MŠ, případně i se ZŠ. - Využití dotačních možností a projektů.	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj digitální gramotnosti (velká finanční náročnost obnovy hardwaru a softwaru). - Nedostatečná motivace pracovníků MŠ pomůcky využívat a rozvíjet digitální gramotnost. - Zvyšující se nároky na konektivitu.

Identifikace příčin:

Vzhledem k pojetí rozvoje digitálních gramotností a kompetencí v mateřských školách, jako průřezového/doplňujícího tématu činnosti MŠ, nebylo v této oblasti identifikováno mnoho zásadních problémů. Příčina nedostatečné konektivity budov je stávající stav budov (starší zástavba) a značná finanční náročnost zajištění konektivity dle požadovaných standardů.

Návrhy řešení:

Pro zajištění konektivity je vhodné zajištění takových projektů ze strany zřizovatele, ideálně plošné řešení pro více škol najednou, bylo by vhodné také odbřemenění vedení školy – zprostředkování výběrových řízení ze strany zřizovatele. Dále motivace pedagogů pro zvyšování vlastních digitálních kompetencí, sdílení zkušeností a dobré praxe pro implementaci rozvoje digitální gramotnosti do činnosti MŠ.

Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti žáků – ZŠ

Silné stránky	Slabé stránky
- Postupné zvyšování kompetencí pedagogů pro práci s ICT. - Dostupnost kvalitních didaktických materiálů v souvislosti s revizí RVP. - Dostupnost nezbytného ICT vybavení na ZŠ (hardware i software).	- Mnohdy nedostatečná konektivita budov škol. - Slabé personální zajištění rozvoje digitální gramotnosti na školách (nekvalifikovaní pedagogové, absence správce ICT apod.). - Absence pracovníka na školách, který by se věnoval přímo rozvoji digitální gramotnosti.
Příležitosti	**Hrozby**
- Využití dotačních možností a projektů. - Sdílení dobré praxe, které pomůcky a software se osvědčuje. - Využití externího odborníka pro pořízení a efektivní využití ICT. - DVPP v oblasti digitální gramotnosti.	- Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj digitální gramotnosti (velká finanční náročnost obnovy hardwaru a softwaru). - Odpor pedagogů při zavádění technologií a inovací do výuky. - Digitální propast. - Zvyšující se nároky na konektivitu.

Identifikace příčin:

Zástupci škol a školských zařízení identifikovali příčiny problémů rozvoje digitálních kompetencí v ZŠ podobné jako v MŠ - příčina nedostatečné konektivity budov je stávající stav budov (starší zástavba) a značná finanční náročnost zajištění konektivity dle požadovaných standardů. Dále absence systémového financování rozvoje této oblasti, omezené oblasti finanční podpory (cílené nákup techniky, chybí personální podpora – např. správci sítě).

Návrhy řešení:

Řešení konektivity ze strany zřizovatele pro více škol najednou, odbřemenění vedení školy – zprostředkování výběrových řízení ze strany zřizovatele. Dále motivace pedagogů pro zvyšování vlastních digitálních kompetencí, sdílení zkušeností a dobré praxe. Regionální správa ICT a poradna, sdílené pozice odborníků, funkční regionální poradce.

Moderní, kvalitní a dostupné základní vzdělávání s ohledem na potřeby každého žáka

Silné stránky	Slabé stránky
- Aktivní vedení škol. - Vhodné pokrytí území školami a jejich dostupnost. - Dostačující kapacita zařízení.	- Nedostatečné zajištění učeben pro klíčové kompetence. - Špatné personální zabezpečení - zejména nedostatek pedagogů pro výuku některých předmětů (např. přírodovědných předmětů nebo ICT) a nedostatek specializovaných pracovníků (zejména školních psychologů a speciálních pedagogů). - Nekompletní bezbariérovost objektů a nemožnost realizace bezbariérovosti u některých škol.
Příležitosti	**Hrozby**
- Podpoření aktivit v rámci projektů MAP. - Nové a aktuální metody uplatňující se ve vzdělávacím procesu. - Spolupráce se středními školami. - Prohloubení činnosti kariérových poradců na ZŠ.	- Nedostatek finančních prostředků. - Přílišná časová vytíženost vedení školy. - Nezájem / rozpor s rodiči žáků.

Identifikace příčin:

V oblasti infrastruktury je jednou z hlavních příčin nedostatek financí jednotlivých zřizovatelů. Na některých školách chybí prostory pro další rozvoj vzhledem k limitům stávajících budov, prostory jsou nedostatečné např. pro dělenou výuku nebo pro odborné učebny, technické limity budov rovněž omezují možnosti bezbariérových úprav. Některé školy se potýkají s nedostatkem, nebo se zastaralým vybavením. Jelikož jsou do škol v rámci inkluzivního vzdělávání začleňováni žáci se SVP, je problém nedostatečné bezbariérovosti stále aktuální. Mnoho škol se potýká s problémy nedostatečného personálního zabezpečení v některých předmětech (matematika, informatika apod.) a spec. pozic jako je spec. pedagog, sociální pedagog, koordinátoři inkluze, kariéroví poradci, školní psychologové, asistenti pedagoga atd. V rámci jednotlivých předmětů je příčinou stárnutí pedagogického sboru a nižší počet absolventů vysokých škol, kteří by odcházející pedagogy nahradili. V rámci spec. pozic je příčinou zavedení inkluzivního vzdělávání – skokové zvýšení poptávky po těchto odbornících a rovněž nižší počet absolventů VŠ, zaměřených na tuto oblast.

Návrhy řešení:

Zajistit finanční prostředky z IROP, případně z dalších relevantních zdrojů, spolupráce se zřizovateli, sdílení materiálu a prostor. Je potřeba provést další modernizaci vnitřního vybavení, nákup pomůcek pro výuku a provést stavební úpravy, které by směřovaly k rozvoji klíčových kompetencí žáků (cizí jazyky, technické obory, přírodní vědy, digitální kompetence apod.). V rámci kvalitního a dostatečného personálního zajištění je řešení obtížné, školy spolupracují s VŠ v rámci praxe, pomohla by podpora ze strany státu, motivace absolventů neopouštět region, sdílení specialistů.

Pozn.: Negativní přístup k inkluzivnímu vzdělávání ve společnosti – na základě aktuálních informací z území a dílčích jednání RT a PS lze pozorovat v této oblasti pozitivní posun. Tento problém zůstává aktuální na školách s vyšším podílem dětí s PO, nebo dětí ze sociálně vyloučených lokalit.

Infrastruktura, rekonstrukce, údržba

Silné stránky	Slabé stránky
- Spolupráce vedení škol a zřizovatelů. - Konektivita některých (částí) škol. - Část objektů již prošla rekonstrukcí.	- Dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury. - Horší stav některých objektů a nedostatečná bezbariérovost. - Energetická/ekonomická náročnost starých budov. - Některé školy nemají již dostatečné prostory např. pro vybudování nových učeben.
Příležitosti	**Hrozby**
- Využití vhodných dotačních titulů. - Modernizace objektů pro potřeby moderního vzdělávání. - Sdílení vhodných prostorů. - Předávání kontaktů na vhodné, prověřené a kvalitní firmy/řemeslníky. - Rozšíření možností neformálního vzdělávání (např. v oblasti EVVO).	- Nedostatek finančních prostředků, přílišná finanční náročnost opatření. - Nestabilní finanční situace ve stavebnictví (služby a materiál). - Nekvalitní zpracování firmou. - Nedostatek personálního obsazení pro rozvoj infrastruktury školy (projekt. manažeři). - Změna záměru zřizovatele s danou budovou.

Identifikace příčin:

Dlouhodobé podfinancování školní infrastruktury, horší stav objektů škol a školských zařízení (ekologická neúspornost, nedostatečná kapacita, nedostatečná bezbariérovost, nedostatečná konektivita, staré elektroinstalace apod.). Pohled některých zřizovatelů na objekty školských zařízení – nejsou prioritou. Technická nemožnost bezbariérových úprav některých škol. Administrativně náročné využívání dotačních zdrojů, nedostatek personálního a finančního zajištění pro přípravu a realizaci investičních projektů.

Návrhy řešení:

Finanční náročnost opatření lze řešit s pomocí IROP a dalších dostupných dotačních programů. Finanční podpora na projektovou přípravu. Intenzivní spolupráce mezi školami, školskými zařízeními a zřizovateli. Zřizovatelé škol a školských zařízení musí co nejefektivněji využívat všechny prostředky získané v rámci rozpočtového určení daní. Je potřeba ve vyšší míře aktivně vyhledávat dotační tituly, které pomohou snížit náročnost investic zřizovatele. Vytvoření databáze ověřených firem, které dokáží dobře připravit projektové žádosti + databáze ověřených firem/řemeslníků (odvádí kvalitní práci za přiměřené finanční prostředky).

Kvalitní a moderní předškolní vzdělávání s ohledem na dostupnost a inkluzi

Silné stránky	Slabé stránky
- Stabilní zázemí v MŠ. - Rozvoj matematické pregramotnosti v MŠ. - Rozšiřování nabídky předškolního vzdělávání a pozvolná modernizace. - Bezproblémový přechod dětí z MŠ na ZŠ.	- Nedostatečné vybavení moderními technologiemi, nedostatečná připravenost a obavy pedagogů a dalších pracovníků při využívání moderních technologií. - Není bezbariérovost. - Slabá spolupráce s odborníky v tématu klíčových kompetencí.
Příležitosti	**Hrozby**
- Meziškolní spolupráce. - Možnost zapojení rodičů, komunitní přístup. - Využívání přírodního prostoru v běžném vzdělávání.	- Nedostatek finančních prostředků. - Nedostatek specializovaných personálních kapacit. - Nezájem ze strany rodičů a dětí.

Identifikace příčin:

Podobně jako u základních škol je příčinou problémů v oblasti infrastruktury nedostatek finančních prostředků, v některých případech samotná složitost, nebo nemožnost řešení bezbariérovosti školních budov. Dále nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti/kompetencí (nedostatečné materiálně-technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji, nedostatečný počet pomůcek, rychlé zastarávání technologií apod.), na rozdíl od stavu budov nebývá otázka vybavenosti prioritou zřizovatele. V rámci personálního zajištění a tématu rozvoje spolupráce s odborníky se školy potýkají, kromě nedostatku finančních prostředků pro personální zajištění výuky a pro rozvoj jednotlivých gramotností, také s nárůstem administrativní a byrokratické zátěže a s časovou vytížeností jednotlivých aktérů vzdělávání – mj. školy poukazují na absenci metodického orgánu na úrovni ORP/okresů. Příčinou nezájmu rodičů o předškolní vzdělávání je nárůst počtu sociálně slabých obyvatel v regionu, nedostatečná a nesrozumitelná osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost a pro rodiče dětí se SVP. Rodiče nevnímají a někdy nepřikládají důležitost povinnému předškolnímu vzdělávání. Projevuje se malé propojení oblasti vzdělávání se sociálními službami.

Návrhy řešení:

Efektivně využít dostupných prostředků, dotačních titulů a dalších prostředků z podpůrných opatření a projektů. Zapůjčování vybavení. Realizace školení na podporu digitálních kompetencí pracovníků škol a školských zařízení. Podpora spolupráce aktérů vzdělávání – zprostředkování akcí a aktivit na podporu spolupráce a výměny zkušeností např. v rámci projektu MAP, projektů Šablon apod. Zavést sdílení do popisu pracovní činnosti učitelů. Využití leaderů, síťování aktivních pedagogů. Regionální workshopy a budování komunit učitelů v regionu. Funkční střední článek vzdělávání. Komunikace s rodiči, využití terénních pracovníků, realizace aktivit cílených na rodiče s dětmi. Komunitní setkávání rodičů s pracovníky školy a školských poradenských zařízení (PPP, SPC), zapojování rodičů do vzdělávání. Změna v sociální politice státu. Zajištění větší spolupráce mezi školou a poskytovateli sociálních služeb, případně institut sociálního pedagoga.

Zájmové a neformální vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
- Nabídka zájmového a neformálního vzdělávání. - Vhodné doplňování formální vzdělávání. - Již zaběhlé aktivity v oblasti klíčových kompetencí.	- Materiální náročnost provozu. - Koncentrace poskytovatelů v centrech regionu. - Zastaralé pomůcky. - Nedostatek prostor pro rozvoj. - Nezájem dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí (nezájem rodičů).
Příležitosti	**Hrozby**
- Rozšíření možností vzdělávání v oblasti EVVO. - Rozšíření možností vzdělávání v oblasti digitálních gramotností. - Spolupráce s dalšími aktéry vzdělávání. - Rozšíření a tvorba odloučených pracovišť. - Inovativní metody výuky.	- Nedostatečné zázemí pro rozvoj. - Nedostatek finančních prostředků. - Nezájem o zájmové a neformální vzdělávání.

Identifikace příčin:

Nedostatek finančních prostředků (materiální náročnost provozu, náročné opravy a nedostatek financí na modernizaci budov, vč. bezbariérovosti), hrozba změny financování, technické limity budov. Nízká finanční podpora výuky mimo prostory školy, nedoceněná dobrovolná práce. Nedostatek financí na pořizování nových technologií a zajištění jejich smysluplného využití. Zájmové vzdělávání není prioritou ZŠ a MŠ, klíčovou roli v tomto sehrávají rodiče - nezájem rodičů. Vysokoprahovost zájmového vzdělávání, málo programů na sociálně znevýhodněné žáky.

Návrhy řešení:

Využití dotačních titulů – IROP, případně dalších dostupných zdrojů. Vytvoření úzké spolupráce ZŠ a zařízení pro zájmové vzdělávání, vytvářet podnětné prostředí. Vyvolat zájem rodičů o neformální vzdělávání. Osvětová činnost, využití terénních pracovníků, vyhledávání vhodného finančního zdroje, spolupráce s nízkoprahovými kluby – větší spolupráce s neziskovým sektorem a propojení poskytovatelů volnočasových aktivit s poskytovateli sociálních služeb. Rozšíření nabídky volnočasových aktivit do míst, odkud žáci pocházejí, aby odpadlo dojíždění.

Spolupráce, síťování a sdílení

Silné stránky	Slabé stránky
- Již probíhající spolupráce v území. - Navázaná spolupráce v projektech v minulosti. - Poloha regionu – existence příhraniční spolupráce.	- Nedostatečné zapojení aktérů vzdělávání do procesu vzdělávání (cílová skupina rodiče dětí a žáků). - Absence zaštítění spolupráce shora. - Spolupráce pouze mezi blízkými pracovišti. - Jazyková bariera pro rozvoj přeshraniční spolupráce
Příležitosti	**Hrozby**
- Spolupráce mezi venkovskými a městskými školami. - Posílení a podpora společných aktivit. - Sdílení zkušeností a dobré praxe. - Sdílení vybavení a materiálu.	- Nedostatečná motivace a nezájem subjektů o spolupráci. - Zbytečná přetíženost aktérů vzdělávání a legislativní bariéry, zahlcenost území. - Změny ve školství zvyšující napětí mezi cílovými skupinami. - Nedostatek finančních prostředků pro aktivní přeshraniční spolupráci

Identifikace příčin:

Příčinou omezené spolupráce v území je mj. vysoká administrativní zátěž, aktéři vzdělávání musí reagovat na legislativní změny, které často komplikuje předávání aktuálních a novelizovaných metodických dokumentů apod. ze strany ministerstev. Zahlcenost území. Příčinou slabého zapojování se do procesu vzdělávání ze strany rodičů/zákonných zástupců je většinou prostý nezájem a jejich časová vytíženost. Rodiče nevnímají a někdy nepřikládají vzdělávání dostatečnou důležitost. Za další příčiny lze považovat odliv mladých a vzdělaných obyvatel do bohatších regionů a zahraničí, nárůst počtu sociálně slabých a nepřizpůsobivých obyvatel – nedoceněná priorita základního vzdělávání.

Návrhy řešení:

Komunikace v rámci platforem v území – snižování třecích ploch mezi cílovými skupinami. Zlepšit komunikaci (šíření informovanosti o inkluzivním vzdělávání a práci asistenta pedagoga, škola jako nositel spolehlivých informací tváří v tvář poplašným mediálním zprávám). Zprostředkovávat akce a aktivity na podporu spolupráce a výměny zkušeností. Zavést sdílení do popisu pracovní činnosti učitelů. Využití leaderů a síťování aktivních pedagogů. Ze strany státu mít dlouhodobou koncepci rozvoje školství bez zásahů dalších „unikátních řešení“ nových ministrů a vlád. Podpořit regionální příklady dobré praxe a šířit o nich informace. V rámci komunikace s rodiči podporovat činnosti s aktivním zapojením rodičů, využití terénních pracovníků a zlepšení spolupráce mezi školami a poskytovateli soc. služeb.